

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΛΑΝΑΣ

Η ΖΩΗ ΚΟΛΥΜΠΑ
ΣΑΝ ΦΑΛΑΙΝΑ
ΑΝΥΠΟΠΤΗ
ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΣΦΑΓΗ

*«A soul's a sort of a fifth
wheel to a wagon».*

HERMAN MELVILLE

***ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΜΙΑΝ ΑΠΛΗ ΜΕΡΑ ΤΟΥ ΙΟΥΝΗ ΒΛΕΠΕΙΣ
ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ.***

Ξαφνικά σκοτεινιάζει. Έρχονται σύννεφα πυκνά νεκρόσημα [σαν κάποιος να 'διώξε με το χέρι του σκόνη βουβή, φωλιασμένη σε ξεκούρδιστη πιανόλα που παίζει αργά φούγκες του Μπαχ] να σκεπάσουν την πονηρή εξουσία του φωτός. Ο κόσμος μένει ένα στόμα ανοιχτό κι απ' το σκοτάδι της έκπληξης του μπαινοβγαίνουν σαν έντομα ανώφελα οι απορίες των νεκρών.

***ΚΑΠΟΙΟΣ ΑΦΗΣΕ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙ ΤΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΤΑΞΕ ΕΞΩ:
ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ.***

Οι νεκροί κοιτάζουν τους ζωντανούς πίσω από τζάμι θολό-θλιμμένοι, σφίγγοντας στα βουρκωμένα χέρια τους ό,τι πρόλαβαν να πάρουν μαζί τους. Κάπου-κάπου, κάποιον αναγνωρίζουν κι η καρδιά τους χτυπά. Ανοίγουν το χέρι και ψάχνουν: μια χάντρα κόκκινη, ένα φτηνό σταυρουδάκι, μια πολύχρωμη κλωστή. Κοιτάζουν λίγο τα δάχτυλά τους –πώς έγιναν τρυφερά με τον χρόνο– κι ύστερα γυρίζουν και χάνονται, σφίγγοντας στα βουρκω-μένα χέρια τους ό,τι ακριβότερο πρόλαβαν να πάρουν μαζί τους.

ΑΚΟΥΣΕ ΜΕ: ΙΣΩΣ Ν' ΑΝΤΕΞΕΙΣ ΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ.

Γρήγορη είναι η ψυχή, γρήγορη και μαλακή· να το θυμάσαι. Αν ζεις είναι γιατί μπορεί να τρέχει πιο γρήγορα από την ζωή και να περνά τις τρύπες του θανάτου δίχως να φθαρεί. Η ζωή, αργή και δύσκαμπτη, σ' ακολουθεί: αγκομαχεί, μένει πίσω, σπάζει στις άκρες. Κάποτε όμως συνηθίζει στον ρυθμό σου, μαλακώνει, σε ξεπερνά· όπου και να 'σαι. Η ψυχή σου σκληραίνει αργά κι αργά. Κι αυτό το λένε θάνατο· να το θυμάσαι.

ΣΗΜΕΡΑ Ο ΓΙΟΣ ΜΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΡΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ.

Η αγρύπνια, ο πόνος κι ακόμα: το πάθος, οι κραυγές του [αφού δεν λέει ο χρόνος να σηκώσει το άτσαλό του πόδι απ' την ουρά του] χάντρες πολύχρωμες στη γυάλα της ζωής μου θα τις σκορπίσει κάποτε ο γιος μου. Θα 'ναι νομίζω απόγευμα κι η θάλασσα θα βγάζει βόλτα τους νεκρούς της μουρμουρίζοντας μοτίβο του Περγκολέζε.

ΒΛΕΠΩ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΜΕΣΑ ΑΠ' ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΜΟΥ.

Μια πέτρα στη θάλασσα, δίχως δέντρα ή πουλιά πάνω στα δέντρα μήτε ουρανού στα μάτια των πουλιών. Μόνο μια πέτρα, σαν φεγγάρι νεκρό πλάι σε χαμένα μαργαριτάρια. Η ψυχή μου: τα μάτια μου κλεισμένα στο στρείδι του θανάτου μου.

***ΕΝΑΣ ΗΡΩΑΣ ΤΟΥ J. L. BORGES ΚΑΤΑΦΕΡΕ ΝΑ
ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣΕΙ ΤΗ ΖΩΗ.***

Κάθε νεκρό παιδί ανοίγει μια τρύπα στα σανίδια της ζωής, απ' όπου πέφτουν τα συμπράγκαλα του Παραδείσου: σκισμένα σκηνικά, ρομφαίες χάρτινες, κουστούμια ανέργων αγγέλων. Οι ψυχές των παιδιών τα μαζεύουν, τα φορούν και κυνηγιούνται στις απλωσιές των μητρικών δακρύων.

***Η ΠΟΙΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΠΟΥΓΑΔΑ ΑΠΛΩΜΕΝΗ ΣΤΗΝ
ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ.***

Οι ποιητές κοιμούνται σαν πουλιά μέσα στην αίθια γαλήνη των δασών. Το χιόνι απλώνει τα μαλλιά του στα ξύλινα μάτια τους, η βροχή μουλιάζει την καρδιά τους κι ο ήλιος στεγνώνει τις σκέψεις τους στα ξέφωτα. Αργούτσικα το απόγευμα, ένας γαλάζιος παππούλης μαζεύει στίχους, διπλώνοντάς τους, σαν κατάλευκα σεντόνια.

***ΤΙ ΕΚΑΝΕΣ ΑΦΟΥ ΚΑΘΕ ΝΥΧΤΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΤΟΥ
ΘΕΟΥ;***

Τι έκανες; Ποιος σ' έβαλε να φύγεις έτσι βιαστικά με τα πουκάμισα λαχανιασμένα και την ψυχή κουβάρι στην μασχάλη; Ήξερες πως θα σκόνταφτες στο δρόμο προς το θάνατο καθώς η αγάπη βλασταίνει παντού. Τι έκανες; Τι έλεγες πως κάλλιο το 'χες να γυρνάς μονάχος σου σ' ατέλειωτα λιβάδια μ' ασφοδίλι παρά σ' αυτούς τους δρόμους που ρημάζαν την καρδιά σου; Πρώτα ρημάζει ο θάνατος, ύστερα η ζωή, μετά η αγάπη.

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟ.

Οι νύχτες λάμπουν σαν κεριά στα χέρια των νεκρών· εκείνοι στέκονται -χρόνια βουβοί- κάτω από δέντρα, σε χωράφια, σε πλαγιές, σε παραλίες. Μόνον αν κάποτε γλυκάνει ο καιρός κι οι φλόγες στενάξουν τρεμοπαί-ζοντας στον ανοιξιάτικο αέρα, σηκώνουν το χέρι, πασχίζοντας να κρατήσουν το μόνο πράγμα που είναι γι' αυτούς σαν το φως. Γιατί κι η νύχτα είναι φως μπρος στην μαυρίλα του θανάτου.

ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΝΑ ΜΟΥ ΦΥΛΑΤΕ.

Η Άνοιξη τρομάζει τις ψυχές. Άνεμοι τρεχάτοι μισανοίγουν τις πόρτες της ζωής, κοιτάζουν μέσα γρήγορα και φεύγουν σκούζοντας στις ερημιές. Αυτό που βλέπουν τρεμοσβήνει στα μάτια των παιδιών, όταν μέσα στην νύχτα προσπαθούν να διακρίνουν τις λεπτές κλωστές που συγκρατούν τον ουρανό και το φεγγάρι.

ΦΙΟΝΤΟΡ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΠΡΟΣΘΕΞΕΙΣ ΚΑΤΙ ΑΚΟΜΗ.

Φυσά η ζωή σαν άνεμος, που ξύπνησε κι είδε πως έχει απομείνει μοναχός σ' ένα αόμματο θανατικό καμένης πέτρας - πασχίζοντας τώρα να προλάβει κάτι ζωντανό, χτυπώντας πόρτες, σκούζοντας σε ξερές αυλές, μπήγοντας τα ματωμένα νύχια του σε ντουβάρια ρημαγμένων σπιτιών, σπαράσσοντας σπαράσσοντας την αγαθή καρδιά του σε πρόσωπα νεκρών παιδιών: «Παιδιά, παντού παιδιά! Δεν μεγάλωσε κανείς; Πώς πέθαναν όλοι έτσι νέοι; Πού πήγαν οι άλλοι;» Φυσά η ζωή σαν άνεμος δυστυχισμένος· κλείσε παντού, μην μπάσει η τρυφερή καρδιά σου στάλα ανόητο φως.

ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙ ΚΑΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ: ΕΓΩ.

Θα είναι εκεί. Κι όταν τα θρύψαλα της λιγοστής ζωής μου ηχήσουν σαν κρύσταλλα κιτρινισμένα σε χαμένες αίθουσες παράταιρων ονείρων -πέφτοντας στα καθαρά πλακάκια του λουτρού εγώ, με την απελπισία της δύσκαμπτης σάρκας- θα με κοιτάζει βουρκωμένος.

Θα είναι εκεί. Κι όταν ο άνεμος της δυστυχίας θα σαρώνει ό,τι απέμεινε από μένα: οι γκρίνιες μου, τα όνειρά μου τ' ανέκδοτα, κουσούρικα ποιήματά μου -μπλεγμένος σ' έναν δαίδαλο χοντρών νοσοκόμων, σωλήνων, καθετήρων, εγώ, με το θράσος μιας παράλογης κατάφασης για την ζωή- θα με κοιτάζει δακρυσμένος.

Θα είναι εκεί. Κι όταν πια δεν θα μείνει απ' την ασήμαντη ζωή μου παρά δυο στάλες ιδρώτας στα μέτωπα των τελευταίων συνοδών μου -βαρύς, σχεδόν ασήκωτος όπως πάντα εγώ, γεμίζοντας το στεγνό μου στόμα με το χρώμα που γέμισε τα στόματα χιλιάδων άλλων πριν από μένα, το ίδιο ξερό, ασήμαντο χρώμα- θα με κοιτάζει με φρίκη.

Θα είναι εκεί. Μα ούτ' ένας να του πιάσει το χέρι ούτ' ένας να σκεφτεί πόσο αφόρητα μοιάζει σ' εκείνη την παλιά φωτογραφία, όπου ο νεκρός πατέρας μου κρατά απ' το χέρι τον μικρό του γιο.

***ΜΑΤΙΑ ΠΟΥ ΜΠΗΚΑΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΒΑΓΟΝΙ ΚΑΘΩΣ
ΣΚΕΦΤΟΜΟΥΝ ΤΑ ΒΟΥΝΑ.***

Μάτια μου, μάτια εξαίσια, φερμένα απ' το σκοτάδι, μες στον
μπουχό του πλήθους αφημένα σαν χαμένα. Μάτια μου, μάτια
εξαίσια, φευγάτα, όσο ν' ανοίξει το σκοτάδι μια στιγμή απ' ένα
φίλημα γλυκό που δεν εδόθη· λάμψη γλυκιά, φίλημα αχνό,
ζέστα εκείνου που κούρνιασε μες στη γαλήνη κάποιου άλλου
και κοιμάται, καθώς χαϊδεύονται στα χέρια της βροχής λιγνά
βουνά κι ο άνεμος χτυπιέται σαν τρελός στα σίδερά του.

***Η ΖΩΗ ΚΟΛΥΜΠΙΑ ΣΑΝ ΦΑΛΛΑΙΝΑ ΑΝΥΠΟΠΤΗ ΠΡΙΝ ΤΗ
ΣΦΑΓΗ.***

Η αγάπη τρέφει την ζωή, ο θάνατος πορεύει την αγάπη. Σέρνουν οι πόθοι την τυφλή καρδιά τους σ' ένα τόπο τυφλό, πληθαίνοντας τους ίσκιους του χρόνου, τσιρίζοντας μια γλώσσα θερισμένη απ' την αλύπητη ταχύτητα του πάθους. Πάνω, σκοτάδι μουγκό: η σάρκα του κήτους, θολή· και πιο πάνω, ψηλά: η γαλήνη να λιάζεται σαν γάτα γκαστρομένη στα σκαλιά του Παραδείσου.

EIS AIONA TUI SUM O MEA VITA

Ό,τι έχει το χρώμα της θάλασσας σου μοιάζει. Ακολουθούν: τα νησιά, με το πράσινο τρίχωμα των βράχων να σαλεύει στο βυθό, οι ακρογιαλιές, πιο πέρα τα δέντρα βουβά στις ποδιές των βουνών κι ακόμα μακρύτερα οι πόλεις ξαπλωμένες σαν γιγάντια γιατί στις απλωσιές: δρόμοι, πλατείες, σπίτια, δωμάτια, κρεβάτια, εσύ να κοιμάσαι μέσα σε θύελλες σεντονιών κι ο ύπνος σου: διάφανο βότσαλο στο δέρμα των νερών.